

Ohje hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuosina 2021 ja 2022 osoitettavien valtionavustusten käytön raportoinnista

Valtiovarainministeriö on tehnyt 1.7.2021 ja 21.12.2021 päätökset valtionavustuksesta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuosina 2021 ja 2022 (VN/14629/2021). Valtionavustusten rahoitus tapahtuu valtion talousarvion momentilta 28.89.30. Päätösten mukaan valtionavustusta osoitetaan myös Helsingin kaupungille.

Voimaanpanolain¹ (616/2021) 15 §:n 2 momentin mukaan väliaikaisen valmistelutoimielimen on annettava aluevaltuustolle selvitys vuosille 2021 ja 2022 myönnetyn määrärahan käytöstä. Selvitystä voidaan hyödyntää myös hyvinvointialueen antaessa valtionapuviranomaiselle valtionavustuspäätöksessä tarkoitettua selvitystä vuosille 2021 ja 2022 myönnetystä valtionavustusta. HUS-sairaanhoitopiirin ja Helsingin kaupungin velvollisuudesta antaa selvitys vuosille 2021 ja 2022 myönnettyjen määrärahojen käytöstä säädetään valtionavustuslain 11 §:ssä.

Valtiovarainministeriö valtionapuviranomaisena antaa tämän ohjeen valtionavustuslain 37 §:n perusteella.

1. Valtionavustuksen käyttö

Valtionavustuslain 13 §:n perusteella valtionavustusta saa käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Valtionavustusta saa hyvinvointialueella käyttää voimaanpanolain 8 §:n 5 momentissa tarkoitettujen väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyedellytysten järjestämisestä sekä talousarvion valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Lisäksi valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat voimaanpanolain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tulee esimerkiksi selvittää hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi. Tehtävänä on lisäksi osallistua hyvinvointialueille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden sekä sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävänä on myös selvittää hyvinvointialueiden hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevia tieto- ja viestintätekniisiä järjestelmiä ja ratkaisuja. Tehtävänä on lisäksi valmistella hyvinvointialueen talouden ja hallinnon järjestämistä sekä päättää vuoden 2022 talousarviosta ja osallistua aluevaalien järjestämiseen. Väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyn käynnistymistä koskevat hallinnolliset kustannukset, kuten kokouskulut ja kokous- ja työtilojen korvaukset, ovat myös valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Aluevaltuuston toimikauden alusta lukien valtionavustusta saa käyttää voimaanpanolain 17 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen.

HUS-valmisteluryhmän tehtäviin kohdennettavaa avustusta saa käyttää voimaanpanolain 11 §:n mukaisiin tehtäviin, jotka liittyvät HUS-yhtymän perustamisen ja toiminnan käynnistämisen edellyttämien päätösten valmisteluun. Sen tehtävänä on laatia ehdotus HUS-yhtymän perussopimukseksi ja valmistella yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän

¹ Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, niin kutsuttu *voimaanpanolaki*

toimielimen ensimmäinen kokous. Lisäksi sen tulee valmistella HUS-yhtymän perustamista ja toiminnan käynnistämiseksi välttämättömät päätösesitykset, joita tulee käsitellä yhtymän ylimmän toimielimen kokouksessa, Uudenmaan aluevaltuustojen kokouksessa ja Helsingin kaupunginvaltuustossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettavan lain 5 luvun (19–21 §) mukaan Helsingin kaupunki toimii hyvinvointialueen tehtävien järjestäjänä, ja sen on eriytettävä kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen. Säännösten toimeenpano edellyttää Helsingin kaupungilta taloussuunnittelun ja kirjanpidon uudelleen järjestelyjä, ja se voi aikaansaada myös tietojärjestelmien muutostarpeita.

Valtionavustuksena myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää muihin käyttötarkoituksiin.

2. Valtionavustuksen käytön raportointi

Hyvinvointialueille, HUS-sairaanhoidopiirille ja Helsingin kaupungille annetun valtionavustuspäätöksen mukaisesti valtionavustuksen saajan on raportoitava valtionavustuksen käytöstä valtiovarainministeriölle.

Hyvinvointialueen on laadittava tilinpäätös vuodesta 2021 lukien. Tilinpäätöksen tietoja voidaan hyödyntää valtionavustuksen käytön raportoinnissa. HUS-sairaanhoidopiiriin ja Helsingin kaupungin tulee raportoida erikseen valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten määristä ja eritellä kustannukset esimerkiksi kirjanpidon laskentatunnisteen avulla. HUS-sairaanhoidopiiriin ja HUS-yhtymän kustannukset raportoidaan yhtenä kokonaisuutena.

Raportissa tulee osoittaa valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti, että valtionavustus on käytetty valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ja raportin tulee sisältää valtionavustuspäätöksissä mainitut tiedot. Avustuksensaajan on järjestettävä kirjanpitoinsa siten, että avustuksen käyttöä voidaan luotettavasti seurata. Valtionavustuksen käytön raportointi tehdään tasolla, josta luotettavasti ilmenee avustuksen kohdentuminen eri menolajeille, kuten palkat, palkkiot ja muut henkilöstökustannukset sekä vuokrat ja palvelujen ostot. HUS-sairaanhoidopiiriin ja Helsingin kaupungin kustannuksiksi voidaan hyväksyä myös sisäinen laskutus, mutta vain siltä osin kuin laskutus vastaa kirjanpidon toteutuneita menoja.

Valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten tulee syntyä suoriteperusteen mukaan viimeistään 31.12.2023. Käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee viivytyksettä palauttaa valtiovarainministeriölle valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Valtionavustuksen käyttöä koskevaan raporttiin on liitettävä tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Valtionavustuslain mukainen raportti vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käytöstä tulee toimittaa valtiovarainministeriölle viimeistään 31.5.2023. Vuodelle 2022 myönnetyn valtionavustuksen käyttöä koskeva raportti tulee toimittaa viimeistään 31.5.2024. Raportti on toimitettava valtiovarainministeriön kirjaamoon joko kirjepostina (Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto) tai sähköpostina (valtiovarainministerio@gov.fi).

3. Lisätietoja

Tästä ohjeesta lisätietoja annetaan valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osastolta, johon yhteyden voi ottaa ensisijaisesti sähköpostitse (vm.sote@gov.fi).

Liitteet	-
Jakelu	<p>Varsinais-Suomen hyvinvointialue Satakunnan hyvinvointialue Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pirkanmaan hyvinvointialue Päijät-Hämeen hyvinvointialue Kymenlaakson hyvinvointialue Etelä-Karjalan hyvinvointialue Etelä-Savon hyvinvointialue Pohjois-Savon hyvinvointialue Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Keski-Suomen hyvinvointialue Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohjanmaan hyvinvointialue Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Kainuun hyvinvointialue Lapin hyvinvointialue Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue Vantaan ja Keravan hyvinvointialue HUS-sairaanhoidopiiri Helsingin kaupunki</p>
Tiedoksi	<p>Matti Bergendahl, johtaja, Varsinais-Suomi Asko Aro-Heinilä, maakuntajohtaja, Satakunta Jere Penttilä, kaupunginjohtaja, Kanta-Häme Tarmo Martikainen, sairaanhoidopiirin johtaja, Pirkanmaa Marina Erhola, toimitusjohtaja, Päijät-Häme Annikki Niiranen, toimitusjohtaja, Kymenlaakso Timo Saksela, toimitusjohtaja, Etelä-Karjala Saara Tavi, kuntayhtymäjohtaja, Etelä-Savo Jari Saarinen, toimitusjohtaja, Pohjois-Savo Ilkka Pirskanen, toimitusjohtaja, Pohjois-Karjala Kati Kallimo, toimialajohtaja, Keski-Suomi Tero Järvinen, sairaanhoidopiirin johtaja, Etelä-Pohjanmaa Marina Kinnunen, johtaja, Pohjanmaa Minna Korkiakoski-Västi, toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaa Ilkka Luoma, sairaanhoidopiirin johtaja, Pohjois-Pohjanmaa Eija Tolonen, tulosaluejohtaja, Kainuu Jari Jokela, sairaanhoidopiirin johtaja, Lappi Ann-Sofie Silvennoinen, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja, Itä-Uusimaa Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja, Keski-Uusimaa Sanna Svahn, perusturvajohtaja, Länsi-Uusimaa Timo Aronkytö, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaa-Kerava Sami Sarvilinna, kansliapäällikkö, väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän puheenjohtaja Lauri Tanner, hallintojohtaja, HUS-sairaanhoidopiiri Sami Sarvilinna, kansliapäällikkö, Helsingin kaupunki Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, Helsingin kaupunki Erkki Papunen, VM, kunta- ja aluehallinto-osasto Ville-Veikko Ahonen, VM, kunta- ja aluehallinto-osasto Kari Hakari, STM, ohjausosasto Kimmo Kohvakka, SM, pelastusosasto</p>